

ДОСЯГНЕННЯ ВИПУСКНИКІВ КАФЕДРИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НФаУ В НАУКОВІЙ СФЕРІ

Лебединець В. О., Зборовська Т. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Постановка проблеми. Розвиток науки та техніки, інтеграція систем управління підприємства, гармонізація національних та міжнародних стандартів діяльності приводять до потреби в значній кількості кваліфікованих кадрів з відповідними знаннями та навичками в практичній роботі.

В вищій школі, крім класичного навчання з відповідним отриманням кваліфікації, використовується різні методи залучення студентської молоді до розвитку науки. Реалізація студентського потенціалу проходить в наукових товариствах, гуртках, участі в конференціях, олімпіадах та конкурсах.

Студентське наукове товариство (СНТ) є складовою частиною діяльності НФаУ та сприяє удосконаленню професійної підготовки, виявленню обдарованої молоді.

Мета студентського наукового товариства – формувати науковий світогляд, допомагати молодим дослідникам опанувати методологію і методи наукового пошуку.

Науково-дослідна робота студентів, як майбутніх висококваліфікованих спеціалістів, є предметом особливої уваги професорсько-викладацького колективу університету, адже в сучасних умовах вона перетворилась у невід’ємний елемент навчання і виховання студентської молоді, направлений на формування дослідницьких навичок та організаторських якостей майбутніх науковців.

З 2005 р. на кафедрі управління якістю Національного фармацевтичного університету (НФаУ) створено студентське наукове товариство.

Протягом 2005 – 2019 рр. у діяльності товариства брали участь студенти випускових курсів спеціальностей Фармація, промислова фармація освітньо-професійна програма (ОПП) Фармація та ОПП Технологія парфумерно-косметичних засобів, а також магістранти спеціальності Менеджмент ОПП Якість, стандартизація та сертифікація (ЯСС):

Рис. 1 Динаміка функціонування студентського наукового товариства кафедри управління якістю.

За час діяльності наукового товариства студенти, що навчались на кафедрі, брали участь у кафедральних наукових семінарах, зборах студентського наукового товариства, науково-практичних конференціях, олімпіадах та конкурсах.

Минулого року студенти спеціальності Менеджмент ОПП ЯСС за підтримки кафедри управління якістю вперше взяли участь у двох заходах:

Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціалізації «Якість, стандартизація та сертифікація». Магістранти Тетяна Лещенко, Валерія Гончарик та Ганна Ханжина посіли 5 місце в командній роботі серед представників 18 університетів України

Українській олімпіаді з менеджменту серед молоді в рамках Глобального проекту «Молодіжний творчий рух «Естафета якості». Тетяна Лещенко отримала диплом за кращі знання у номінації «Системи управління якістю» та стала фіналістом, що дало їй змогу продовжити участь у Міжнародній олімпіаді з менеджменту серед молоді за номінацією «Система менеджменту якості». та стати Переможцем V Міжнародної олімпіади з менеджменту серед молоді у 2018 році.

Такі успіхи підтвердили наші студенти і цього року. Магістранти впродовж двох днів боролися за перемогу в Міжнародній олімпіаді з менеджменту серед молоді. Даріна Мацагорова та Поліна Юрко вибороли I місце в номінації «Практика та методи менеджменту» і посіли III місце в номінації «Система екологічного менеджменту».

В 2018 році, активний учасник СНТ, Поліна Юрко взяла участь в Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт "Black Sea Science" з темою роботи: «Використання ризик-менеджменту при виробництві інактивованої вакцини проти парвовірусного ентериту гусей».

Всі ці наукові напрацювання використовуються молодими науковцями при написанні магістерських та дипломних робіт за такими напрямками:

- Організація валідаційних робіт на виробничому фармацевтичному підприємстві.
- Організація внутрішньолабораторного контролю аналітичних лабораторій фармацевтичних підприємств.
- Розробка основних заходів з впровадження системи управління якістю на фармацевтичному підприємстві.
- Забезпечення функціонування інтегрованої системи управління "ISO 9001/GMP" на фармацевтичному підприємстві.
- Розробка проекту формування системи екологічного менеджменту організаціях фармацевтичного профілю.
- Визначення, аналізування та управління ризиками для якості продукції на фармацевтичному підприємстві.
- Дослідження факторів, що впливають на якість обслуговування клієнтів закладів харчування.
- Застосування методу Кайдзен для поліпшення діяльності машинобудівного заводу.
- Розробка пропозицій щодо підвищення якості обслуговування клієнтів туристичних компаній.
- Підходи до впровадження інструментів управління якістю в медичному закладі.
- Розробка комплексних заходів для забезпечення екологічної безпеки продукції на підприємствах поліграфічної промисловості.
- Розробка комплексної програми впровадження процесного підходу до управління в діяльність олійноекстракційного заводу, тощо.

Традиційно учасники СНТ публікують тези доповідей та доповідають на щорічних конференціях:

- Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених та студентів «Актуальні питання створення нових лікарських засобів» Під час секційного засідання «Управління якістю у фармацевтичному секторі галузі охорони здоров'я» всі ці роки слухаються цікаві на-

укові доповіді щодо розробки систем якості, проблем забезпечення контролю якості, методології проведення валідації процесів та оцінки ризиків, тощо

- Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Управління якістю в фармації», де публікують свої наукові проекти та практичні розробки.

- Науково-практичній конференції «Актуальні проблеми розвитку галузевої економіки та логістики» з публікацією тез доповідей у збірнику конференції.

Деякі з членів товариства продовжують наукову роботу й після випуску з НФаУ, наприклад: Шестопал Оксана Анатоліївна (захист – 2011 р.), Зборовська Тетяна Володимирівна (захист – 2012 р.), Городецька Вікторія Іванівна (захист – 2015 р.), Данильченко Світлана Юріївна (захист – 2017 р.).

На сьогодні, за різними напрямками управління якістю, ведуться роботи аспірантами кафедр: Плаксіною Веронікою Ростиславівною, Карамавровою Тетяною Валеріївною, Сухановою Наталією Володимирівною, Чорним Дмитром Сергійовичем, Казаковою Іриною Сергіївною, Палій Оленою Анатоліївною, Касьяненко Владиславом Вікторовичем.

Сучасними напрямками роботи гуртка СНТ кафедри управління якістю є:

- Розробка методичних підходів до розробки, впровадження та удосконалення фармацевтичних систем якості згідно із вимогами стандартів ISO серії 9000 та GxP на фармацевтичних підприємствах.

- Розробка методичних підходів до визначення, аналізування та оцінки ризиків для якості на підприємствах фармацевтичної сфери.

- Дослідження методології аналізу результативності бізнес-процесів фармацевтичних систем якості.

- Визначення та наукове обґрунтування підходів до організації й проведення внутрішніх аудитів на підприємствах з виробництва і дистрибуції лікарських засобів.

- Підходи до регламентації діяльності вищого керівництва та представників керівництва з питань якості на фармацевтичних підприємствах.

- Розробка методичних підходів до внутрішнього навчання персоналу на фармацевтичних підприємствах.

- Розробка методичних підходів до організації діяльності з фармацевтичної розробки нових активних фармацевтичних інгредієнтів.

- Дослідження етапів життєвого циклу фармацевтичної продукції в рамках управління якістю навколишнього середовища.

- Розвиток та застосування концепції належних фармацевтичних практик відповідно до стадій життєвого циклу фармацевтичної продукції як частини системи забезпечення якості лікарських засобів.

Роботами студентів на кафедрі управління якістю керують: д.фарм.н, проф. Лебединець В.О., д.фарм.н, проф. Підпружников, к.фарм.н., доц. Зборовська Т.В., к.фарм.н., доц. Губін Ю.І., к.фарм.н., доц. Ромелашвілі О.С., к.фарм.н. Ткаченко О.В., к.фарм.н. Шитєва Т.О.

Сьогодні активно ведеться робота з метою залучення бажаючих взяти участь у роботі СНТ та продовжувати наукові дослідження за тематикою кафедри з подальшим захистом дисертаційних робіт.

Наші успіхи показують значну зацікавленість, з боку студентів, в розвитку систем управління якістю та напрацюванню практичних навичок для майбутньої професії.